

виокремити і такі їх функції, як правоохоронна, правозахисна, правовідновлювальна, правозабезпечувальна, правозастосовна та регулятивна функції які, проте, мають здебільшого опосередковане значення.

Література

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради. – 1984. — Додаток до № 51. — Ст. 1122 (з наст. змінами).

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. – К.; Ірпінь: «Перун», 2005. – С. 1179.

УДК 342.72/.73(043.2)

Толкачова І. А., к.ю.н.,
Бідюк Д. А., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРИНЦИП РІВНОСТІ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

На сьогодні, більшість країн світу дотримується демократичного правового режиму, який, у свою чергу, зумовлює визнання прав людини і громадянина як найвищої цінності. Саме захист та забезпечення реалізації прав і свобод людини є основою існування демократичного режиму взагалі. Ця тематика залишається досить актуальною тому, що реальне правове становище особистості часто відрізняється від того, що передбачено законодавством. Це залежить, насамперед, від стадії соціально-економічного розвитку, особливостей політичного режиму держави, рівня розвитку країни та відповідності законодавства конкретної держави міжнародним правовим стандартам. У багатьох країнах проблема реального здійснення прав та свобод людини постає однією з найголовніших [1].

Конституційний принцип рівності в Україні передбачає надання кожній особі однакових прав та свобод незалежно від будь-яких індивідуальних ознак. Його зміст полягає у тому, що всі мають перебувати у рівному правовому положенні, у тому числі перед законом і судом. Тобто права і свободи поширюються на всіх без винятку, незалежно від матеріального, соціального статусу.

Для того, щоб детальніше розглянути вищезазначений принцип, доцільно звернутися до поняття конституційно-правового статусу людини і громадянина, який є інститутом конституційного права і являє собою сукупність правових норм, що закріплюють положення людини в суспільстві, яке визначається досягнутим рівнем економічного, соціально-політичного розвитку конкретної держави. Саме конституційно-правовий

статус містить у своїй структурі принципи свободи, рівності особистості, невід'ємності прав і свобод, взаємозв'язку прав і свобод [2, с. 5].

Правовою основою реалізації даного принципу є Конституція України та окремі нормативно-правові акти. Необхідно зазначити, що він є практично у всіх конституціях країн світу з демократичним режимом. В Україні своє законодавче закріплення даний принцип знаходить у статтях 24, 38, 71, 43, 51 Основного Закону. Так, ст. 24 Конституції України передбачає рівність усіх перед законом, незалежно від індивідуальних зовнішніх та внутрішніх ознак, віку, статі, кольору шкіри тощо. Тобто всі мають підкорюватися закону, ні для кого немає винятку у цьому аспекті. Також у статті зазначається про рівність прав жінок та чоловіків перед законом, що забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям. Ці конституційні положення досить важливі, оскільки для жінок в Україні, на жаль, не забезпечуються рівні можливості реалізації прав. Чоловіків значно більше на керівних посадах, серед народних депутатів України, підприємців, міністрів. Жінкам важче влаштуватися на роботу та вони, як правило, є першими «кандидатами» на звільнення. Тому ця конституційна норма спрямована на забезпечення захисту прав жінок від будь-яких форм дискримінації за ознакою статі.

Не менш важливою є стаття 51 Конституції України, у якій зазначається про рівність прав та обов'язків для жінки і чоловіка у шлюбі, сім'ї, а також про вільну згоду громадян на укладення шлюбу.

Стаття 38 Конституції України зазначає про рівність громадян у сфері державного управління. Кожен може бути вільно обраний до органів державної влади та місцевого самоврядування. Завдяки відсутності кастової системи владних повноважень усі громадяни мають однакові права доступу до управління різних органів влади.

Стаття 43 Конституції України подає аналогічні права для всіх громадян держави на працю. Тобто кожен може вільно обирати рід діяльності, місце роботи. Усі отримують заробітну плату на рівних умовах, перебувають в рівному становищі стосовно відношення до себе та своєї праці.

Стаття 71 Конституції України гарантує рівність у виборчих правах, а саме те, що вибори до органів державної влади та місцевого самоврядування є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права.

Конституції зарубіжних демократичних держав мають схожі

принципи, оскільки однаковий політичний режим дає певні базові аспекти, з яких потім формується розгалужена система законодавства. Україна є однією з тих держав, де проблемою є недотримання у деяких випадках цього принципу, що зумовлює собою порушення закону, прав людини і громадянина. Законодавчо закріплені санкції за дані правопорушення, але вони, зазвичай, досить незначні.

Конституційний принцип рівності людини і громадянина слід розглядати як гарантування кожному члену суспільства, незважаючи на будь-які його індивідуальні ознаки (за винятком обставин передбачених Конституцією України і законодавством), однакових можливостей для реалізації конституційних прав і свобод, покладання на осіб, які перебувають в однаковому правовому становищі, рівних обов'язків, а також забезпечення рівності всіх перед законом і судом.

Виходячи з вищесказаного, можна зазначити, що законна реалізація та дотримання принципу рівності вимагають більшого правового регулювання. Законодавці мають дослідити ближче дану проблематику та прийняти відповідне рішення внісши нові регулятивні нормативно-правові акти щодо цього. Принцип рівності конституційно-правового статусу людини і громадянина відіграє важливу роль для суспільства, адже є одним із базових елементів демократичного правового режиму.

Література

1. Полховська І. К. Принцип рівності громадян: деякі теоретичні аспекти / І. К. Полховська // Пробл. законності: Респ. міжвідом. наук. зб. Відп. ред. В. Я. Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2005. – Вип. 74. – С 159–165.

2. Гуренко М. М. Теоретико-правові проблеми гарантій прав і свобод людині і громадянина: Монографія / М. М. Гуренко. – К.: НАВСУ, 2001. – 218 с.

УДК 342.821(043.2)

Толкачова І. А., к.ю.н.,
Момотюк В. О., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

СУЧАСНИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ

Перспективний розвиток держави супроводжується поступовим зростанням ролі суспільства в безпосередньому визначенні змісту державно-владних впливів. Демократизація суспільної життєдіяльності потребує надання не тільки можливості періодично змінювати носіїв публічної влади, а й, безпосередньо, впливати на їх діяльність.

Здійснення механізмів прямої демократії є надзвичайно важливим для